

چند نکته در باره‌ی درس هنر

ملبچه شاجری

توصیه‌هایی برای تدریس هنر به شیوه‌ای خلاقانه در پایه‌ی دوم

هنر درسی است که رشته‌های متعدد دارد و کار دستی از جمله فعالیت‌های هنری است که کودکان برای ساختن آن اشتیاق بسیاری نشان می‌دهند. کار دستی می‌تواند به شکل اجرای «حجم» باشد و کودک آن‌چه را در محیط اطرافش می‌بیند و درک می‌کند یا هر آن‌چه را که تخیل می‌کند با آن به‌وجود آورد. هر چه قوه‌ی تخیل کودکان قوی‌تر باشد، خلاقیتشان نیز بیشتر است. خلاقیت در دوره‌ی کودکی باعث رشد فکری و هم‌چنین اعتماد به نفس در بزرگسالی می‌شود. برای انجام دادن این فعالیت هنری و رسیدن به هدف‌های آن ساده‌ترین روش، «شکل‌یابی» است. شکل‌یابی ممکن است از طریق پاره‌های مقوا و کاغذ مثل کاغذ کادو، کاغذهای بیسکویت و شکلات یا جعبه‌های مقوایی بی‌مصرف و... یا تکه‌های نان و بیسکویت یا برگ‌های خشک شده‌ی درختان، سنگ‌ها، میوه‌ها و پوست میوه‌ها و حتی یک لکه‌ی رنگ و اثر انگشت انجام گیرد. نقش بزرگ‌ترها در اجرای هنر حجم فقط راهنمایی و تشویق است و الگو دادن. بعضی وقت‌ها ممکن است بچه‌ها نتوانند شکلی پیدا کنند. در چنین شرایطی، معلم یا بزرگ‌ترها این‌جا می‌توانند به‌طور غیرمستقیم کمک کنند. مثلاً تکه‌ای کاغذ یا سنگ و... را به جهت‌های گوناگون می‌چرخانند و نگه می‌دارند تا شکلی پیدا کنند. اگر باز هم پیدا نکردند، می‌توانند آن‌را حرکت دهند و کودک را راهنمایی کنند با حرکت دادن آن به یاد آورد که مثلاً کدام حیوان یا پرنده، حرکتی این‌گونه دارد. کودکان را تشویق کنیم تا هر کاغذ باطله‌ای که به دستشان می‌رسد، پس از اطمینان از غیرقابل مصرف بودن و قبل از دور انداختن، آن‌را تغییر شکل دهند. این تغییر شکل می‌تواند از طریق «تا کردن»، «فر دادن»، «مچاله کردن»، «سوراخ کردن» و پاره کردن آن باشد. اگر کاغذ را پاره کرده‌اند، ببینید آیا در قسمت پاره شده بافتی ایجاد شده است یا نه؟ اگر ایجاد شده، آن بافت بچه را به یاد چه چیزی می‌اندازد؟ چه شکلی را در ذهنش تداعی می‌کند؟

کودکان باید بعد از هر مرحله‌ی شکل‌یابی با اضافه کردن جزئیات، شکل را مشخص‌تر کنند یا با رنگ کردن، آن را کامل‌تر کنند. یادمان باشد که با کمی حوصله و دقت می‌توانیم کودکانی خلاق و کارآفرین تربیت کنیم.

